

Gustav Oplustil
Miloslav Čížek

Pisničkář

těšínské divadlo český těšín, příspěvková organizace

ředitel **karol suszka**

šéf české scény **miloslav čížek** • dramaturg české scény **ivan misař**

Gustav Oplustil
Miloslav Čížek

Pisničkář

scéna **jan dušek**

kostýmy **samiha maleh**

choreografie **jaro moravčík**

hudební spolupráce **miroslav liška** • **tomáš treichel**

video **jakub kaleta**

dramaturgie **ivan misař**

režie **miloslav čížek**

premiéra 13. května 2017 v 17. 30 hod.

v těšínském divadle

sezóna 2016/2017

inscenace vznikla za finanční podpory

ministerstva kultury české republiky

a města český těšín

osoby a obsazení:

karel hašler, písničkář **zdeněk klusák**

karel hašler, písničkář v mladších letech **dauid depta**

zdena frimlová, hašlerová, klavírní virtuoska **šárka hrabalová**

zdena frimlová, hašlerová v mladších letech **petra sklářová**

jindřich mošna, herec **vitězslav kryške**

jaroslav kvapil, režisér a lhotský, cukrář **zdeněk hrabal**

rudolf friml, skladatel **miroslav liška**

dražilová, produkční filmu „městečko na dlani“ **lenka waclawiecová**

anger, korepetitor a matějka, podnikatel **josef bičíště** j. h.

františek spurný, manažer **ondřej frydrych**

xena longenová, divadelní a kabaretní herečka **adéla krulikoušková**

e. a. longen, všestranný český umělec a 1. hudebník **tomáš treichel** j. h.

lída pirková, herečka a zpěvačka **jolana ferencová**

marica zlatarjeva, zpěvačka **markéta glosová stowiková**

rudolf deyl starší, herec **petr sutorý**

kamil uladislav muttich, malíř a zpěvák **tomáš hába**

karel uávra, herec a režisér **tomasz wladyslaw przybyla**

haspra, poslanec **petr pěkava**

božena mirková a 1. tanečnice **michaela sutorý** j. h.

hartman, fízl pro všechny časy **miloslav čížek**

hans groeben, major ss **robert urban** / **dominik grác**

primabalerína a bílá princezna **gabriela urbanová** j. h.

lojzicka a 2. tanečnice **anna bosáková** j. h.

niklová, majitelka hospody „u niklů“ a divák **šárka olšauská***

lukas, hudebník **lukáš kolek** j. h.

dauida, hudebník **dauid kupka** j. h.

václavec, hudebník **václav kolek** j. h.

malý harmonikář **werner božýdar widera** j. h. / **daniel kondělka** j. h.

osuětlovač, host, divák **jindřich tesarczyk***

filmový technik, host, divák **jiří ponča***

kameraman, host, divák **jiří gebhard***

střihač, host, divák **roman hauránek***

klapka, host, divák **jarmila gombošová***

garderobiérka, host, divák **jana černá***

rekvizitářka, host, divák **milada zbončáková***

ulásenkářka a 3. tanečnice **tereza kusnierzová** j. h. / **kateřina michaličková** j. h.

host a 4. tanečnice **karolína králová** j. h. / **anna slobodová** j. h.

host a 5. tanečnice **arlinda mjekiqi** j. h. / **diana murinová** j. h.

max a 1. tanečník **patrik paušo** j. h. / **jan tomanek** j. h.

host, herec a 2. tanečník **lukáš hollý** j. h. / **matěj kovář** j. h. / **lukáš mikšík** j. h.

* zaměstnanci td

inspice **dominik grác**, **renáta stysiňská**

nápověda **libuše berková**

Život Karla Hašlera ve zkratce

*31.10. 1879 Praha † 22.12. 1941 koncentrační tábor Mauthausen

Narodil se u dělnické rodiny, otec Antonín i matka Marie pracovali ve smíchovské sklárně.

Na přání otce se vyučil rukavičkářem. Divadlo začal hrát ve smíchovském ochotnickém spolku Radobýl.

Po duoměsíční vojenské službě a působení u divadelních společností Choděry a Dobrovolného získal své první angažmá u „kamenného“ divadla v Brně.

Následuje angažmá v Lublani, kde vystupoval nejen v činohře, ale také v opeře.

Návrat do Prahy znamená angažmá u Národního divadla, nejprve jako statista a posléze se stává jeho řádným, smluvním členem.

Poprvé se setkal s Rudolfem Frimlem a zamiloval se do jeho sestry Zdeny, s kterou se později oženil.

Nakladatel Mojmír Urbánek vydal první svazek Hašlerových staropražských písniček.

Po namáhavém pohostinském zájezdu zmeškal odpolední představení u Národního divadla a dostal úypověď.

Jezdí se svými písničkami po českých a moravských městech.

Na tři roky se stal šéfem kabaretu u pražské Lucerně.

Vystupuje u karlínském varieté a finanční problémy řeší častými zájezdy.

Manželství se Zdenou Frimlovou dostává vážné trhliny.

Umělecky se ale začíná dařit. Velký úspěch slavil s filmem „Písničkář“, ke kterému napsal nejen scénář a hudbu, ale u němž vytvořil i titulní roli.

Složil hudbu pro operetu Járy Kohouta „Dcera druhé roty“.

Píše scénář pro film „Babička“ a podniká zájezdy po českém a moravském venkově. Z jeho koncertů se stávají protinacistické demonstrace a uzbuzují pozornost gestapa.

Při natáčení filmu „Městečko na dlani“ působí jako odborný poradce. Během filmování je zatčen, ale po třítýdenním pobytu v gestapácké mučirně „Pečkárna“ je propuštěn s důrazným varováním. Hašler však pokračuje ve svých vystoupeních a nakonec je zadržen gestapem a deportován do koncentračního tábora v Mauthausenu.

Hašlerův pomník na pražských Starých zámeckých schodech. Autor Stanislav Hanzík

český písničkář karel hašler očíma gustava oplustila

šelakovým gramodeskám. A taky díky mé mamince, která mne brávala do kina úhradně na české filmy. Jako školák jsem poslouchal slavné komiky a písničkáře té doby a jejich repertoár ovládal nazpaměť. Mými favority byli Vlasta Burian, Ferenc Futurista, Jára Kohout, Voskovec a Werich a také písničkáři Tino Muff, Jára Pospíšil, Jiří Voldán a samozřejmě Karel Hašler. Ten byl v oblíbě u celé naší rodiny, především pro své veselé kuplety a staropražské písničky. Starý gramofon, návštěva českých zvukových filmů a hranické ochotnické divadlo, to byly moje studijní cesty za hereckou slávou. Mé chlapecké sny se naplnily v roce 1945, kdy jsem byl angažován jako eléu Beskydského divadla v Novém Jičíně. Po skončení povinné vojenské služby, kterou jsem prožil v Armádním uměleckém souboru Víta Nejedlého v Praze, jsem se stal členem Divadla čs. armády, kde jsem psal, režisoval a moderoval zábavné pořady pro vojáky. Stále považuji za zázrak, že jsem se setkal s mnoha hvězdnými umělci, které jsem znal z plátna biografů. A s některými dokonce spolupracoval. Bohužel až na Karla Hašlera, kterého mi uzala válka a nacistická zvěle. Ale netrvalo dlouho a cestu k němu jsem opět našel. V roce 1963 jsem nastoupil do redakce televizní zábavy, kde Jiřina Bohdalová končila úspěšný cyklus Babiččina krabička. Jenže režisér tohoto pořadu Zdeněk Podskalský měl zájem pokračovat. Nabídl jsem mu novou variantu – zábavný seriál Po stopách smíchu aneb Bejuvalo. Návraty do minulosti nebyly v té době v oblíbě. Záměr jsem

Často se setkávám s otázkou, proč jsem zaměřil svou pozornost právě na Karla Hašlera. Je pravda, že mnoho mých programů a scénářů je naplněno jeho tvorbou a životními osudy od doby jeho narození až po značně dramatický a brutální konec jeho plodného života. Hašler se narodil v roce 1879 v Praze na Zličově, já roku 1926 v Hranicích na Moravě ... a nikdy jsme se nepotkali. Já se oúšem s Hašlerem seznámil už ve třicátých letech, aniž o tom věděl, a to díky starému gramofonu mého strýce Ferdinanda a jeho

zdůvodnil tím, že je-li divákovi stále předkládána historie válek a násilností, proč by se nemohl seznámit také s tím, jak se u nás a ve světě vyvíjela zábava. Vznikl tak žánr zábavné publicistiky, jenž kromě poučné rozdával radost, smích a pohodu. A tak jsme se vydali ke kořenům – od poutí přes šantány, kabarety, revue, varieté po lidové operetky – až do dnešních dnů a sledovali vývoj lidové zábavy. Tím pádem jsme nemohli vynechat bohatou tvorbu mistra tohoto oboru Karla Hašlera. Jeho písně se občas zpívaly, ale autorovi kupodivu nebyla věnována patřičná pozornost. A tak jsme se zajímali proč. K hlubšímu poznání nás přivedla kniha jeho přítele a herce Národního divadla Rudolfa Deyla „Písničkář Karel Hašler“, jež čekala na vydání už deset let. Posloužili nám i různé archivní záznamy a memoárové spisy jeho současníků, učetně těch rodinných. Jeho písně a kuplety žily v povědomí lidí, občas se zpívaly, ale o autorovi se moc nemluvalo. Hašlerův život zdaleka neprobíhal v takové pohodě, u jaké se nesla jeho tvorba. Tento samo-

uk se stal vynikajícím hercem Národního divadla, autorem, textařem a hudebním skladatelem, též režisérem a scenáristou – také velkým vlastencem a propagátorem české písně v době kdy se převážně zpívalo německy a francouzsky. Sám komponoval a zpíval písně proti monarchii, válce, anarchii a rozkrádání státu, což mu v politických kruzích slávu nepřineslo, stejně jako před ním Tylou či Haulíčkoví v dobách monarchie. O to více byl milován lidem, protože jeho písně byly vytvářeny hudebně i textově tak, aby si je lidé mohli zpívat a nikoli jen poslouchat. A proto se mnohé z nich zpívají dodnes. Velkého uznání se Hašlerovi nedostalo v žádném režimu, třebaže za své vlastenectví a českou píseň položil svůj život. Proto jsem napsal pětidílný seriál pro televizi a nyní divadelní hru o jeho životě a dile. Třeba tato vzpomínka na Karla Hašlera může být poděkováním i malou splátkou za jeho celoživotní práci.

Gustav Oplustil

3. dubna 2017

nejoblíbenější české větroué bonbóny jsou hašlerky

Když se řekne „hašlerky“, asi každý uí, že jde o větroué bonbóny. Začal je vyrábět pražský podnikatel František Lhotský. Své pojmenování dostaly po Karlu Hašlerovi, populárním zpěvákovi a herci 20. let minulého století, který cukrovince propůjčil své příjmení. Prý byl tak skromný, že si za to uzal jen pytel bonbónů. Po téměř

100 letech výroby patří hašlerky k nejznámějším českým značkám

František Lhotský vyráběl oválné bonbóny caruso, které měly podobné obaly jako pozdější hašlerky jenže byly bez proužků a balené do „mašliček“. Na odbytu však tento artikl příliš nešel, a tak podnikavý Lhotský přemýšlel, jak prodejnost zvýšit. Dnem „D“ se stal 13. prosinec roku 1920. Tehdy se

Když jsem se pak dověděl o jeho smrti – o smrti pražského Chevaliera, jak ho nazval Rudolf Deyl starší, jenž byl s Hašlerem velký kamarád – zaslechl jsem odněkud smutnou melodii, která mi zněla v uších na rozloučenou s tímto podivuhodným člověkem. Karel Hašler určitě netušil, jaký nový přízvuk dostane ta melodie v době pro každého Čecha kruté. Její slova byla: „Tak jako na louce kytička, vyrostla ta naše písnička. Až se ta písnička ztratí, pak už nic nebudem mít!“ (František Filipovský)

totiž setkal u kabaretu slavného pražského paláce Lucerna se zpěvákem a skladatelem Karlem Hašlerem, který měl v té době potíže s hlasiukami. Lhotský požádal Hašlera o souhlas s přejmenováním bonbónů caruso na hašlerky. Na jeho námitku, že si ho každý bude brát (s odpuštěním) do huby, mu poradil, ať se na věc dívá

z druhé, lepší stránky. Vždyť bude-li jeho jméno na obalech bonbónů prodávaných po celé republice, dostane se mu zcela zdarma té nejlepší reklamy, jakou si může přát. Písničkář nakonec smlouvu o užití svého jména, sepsanou na hlavičkovou papír kabaretu Lucerna, podepsal.

Krátce na to vznikl slogan: „**Hašler kašle, nevadí, hašlerky ho uzdraví.**“

práva k provozování díla zastupuje **dilia praha**
vedoucí obchodního oddělení **dagmar paulíková** • vedoucí dekorační dílny **kristina libosková**
vedoucí krejčovny **karin szostoková** • vedoucí uláskárnny **šárka szeligová** • jevištní mistr
roman sekula • vedoucí zvuuku a osvětlení **vladimír rybář** • vedoucí úseku rekvizit **jozef kurek**
• rekvizity **milada zbončáková** • ulásenky **kamila kumpanová** • garderoba **jana černá, jarmila**
gombošová • světla **robert kurkiewicz, martin kozok** • zvuuk **richard damek, michal maliniak**
jevištní technika **jiří ponča, alfréd benek, jindřich tesarczyk, jirí gebhart, roman hauránek**
redakce programu **ivan misař**

foto **karin dziadková** • design **marian siedlaczek**
tisk **proprint**, s. r. o. český těšín

program vydalo **těšínské divadlo** český těšín, příspěuková organizace
zřizovatel – moraukoslezský kraj • ostrauká 67 • 737 35 český těšín • tel. 558 746 022-23
info@tdiavadlo.cz • www.tdiavadlo.cz

